

Ane Halsboe-Jørgensens tale ved rumkonferencen

Taler

Ane Halsboe-Jørgensen
Uddannelses- og
forskningsminister

Dato

22. januar 2020

Sted

Eigtveds Pakhus, København

Vi må se os selv i spejlet

Tak for invitationen til at komme og være med. Jeg har derhjemme en Knud på 4 og en Anna på 2. Og det absolut bedste de ved, det er ting med rummet.

Det betyder, at vi er i Planetariet og se deres særlige udstilling. Det betyder, at der hænger selvlysende planeter over min søns seng. Men det betyder også, at yndlingsbogen lige nu hedder ”Knud og Anna på Rumrejse”.

For nogen har fået den fantastiske ide, at man på nettet kan lave en specialdesignet bog og selv smide sine børns navne ind. Den handler om, at de bygger en rumraket, og så flyver de rundt i hele Solsystemet – inklusiv ”Prutplaneten”. Og det er der, det peaker.

På mange måder er det jo helt fantastisk, at vi med rummet kan begejstre selv så små børn. Den der fascination, jeg tror, vi alle sammen har – helt tilbage fra Månelandingen for 50 år siden – af at dét her er noget nærmest magisk, vi kan samles om. Noget lidt eventyrligt: Tænk at vi kan det, og hvad mon det næste er.

Udover at jeg har glædet mig til at tale med jer om rummet og grøn omstilling, har jeg også glædet mig rigtig meget til at være opvarmning for Andreas, der kommer på lige om lidt.

Men det der med, at det magiske kan kombineres med vores hverdag. Ting, der har med os alle sammen at gøre. Det er en enormt vigtig pointe. Ikke bare for mig som politiker, når jeg skal fortælle folk, hvorfor det er, vi gør det her og bruger penge på det. Hvorfor folk skal gå på arbejde og betale til, at vi gør det

her. Men også i forhold til, når jeg taler med min mormor i Odense: Hvad er det så, det faktisk betyder for hende, at vi har en rumstrategi i det her land og astronauter, der bliver sendt ud?

Bevidstheden om, at vi har 200 virksomheder, sidst vi talte efter, der arbejder med det her. Bevidstheden om, at det kan bruges i vores hverdag, det er så enormt vigtigt. Ikke kun for os selv at tale om. Men også at få det fortalt til resten af Danmark.

Tillykke med partnerskaberne

Derfor er det så hamrende dejligt, at vi kan klippe snoren til både space exploration og rumrelaterede uddannelser i dag. Det har jeg glædet mig til.

Vi siger jo – lidt kækt – at de ”mindsker afstanden mellem Danmark og rummet”. Men de mindsker også afstanden mellem virksomheder og universiteter. Så det betyder en hel del for mig, at der er opbakning fra begge kanter.

Så lad mig lige benytte lejligheden til at sige: mange, mange tak for indsatsen til jer alle sammen. I har lagt et kæmpe engagement i at få det her op og flyve i det sidste års tid. Og det engagement er rigtig vigtigt for det videre arbejde. Dels for at gøre de her visioner til virkelighed, men også for at hjælpe de næste partnerskaber på vej. Det glæder jeg mig til at følge. Og det gør vi også i regeringen.

Det grønne spejl

Men hvad betyder det her? Hvis man forestiller sig at få lov til at kigge ind i et spejl for første gang. At vi har gået rundt hele jeres liv, uden at vide hvordan vi ser ud. Det er en skør tanke, men forestil jer at få lov til at holde et spejl op foran jer. I kigger ind i det, og I ser jeres eget ansigt for første gang.

Det ville nok sætte nogle tanker i gang. Og faktisk er det jo den effekt, rummet har haft på os som menneskehed.

Vi kender alle sammen historien om Apollo 8 og billedet af Jorden, der står op over Månen. Det var en billedserie, der skubbede til selverkendelsen. Og siden

de filmruller blev fremkaldt, så er den selverkendelse kun steget. For nu kommer målingerne og billederne på daglig basis. Vi får et mere og mere præcist billede af tilstanden på kloden. Og desværre, så får vi hele tiden data, der viser en værre og værre tilstand.

Det har været lidt ligesom at gå tættere og tættere på sit eget spejlbillede. Og anede grå hår dukke op. Forskellen er bare, at foran spejlet kan man vende den gode side til. Det kan vi ikke længere med klimaet.

Dokumentationen vælter ind

Derfor er jeg meget glad for det grønne fokus, I har lagt i dag. Bare i den korte tid, hvor jeg har været så privilegeret at sidde i regering. Så er det væltet ind med tal, der viser, at vi skal gøre noget.

Det seneste årti blev det varmeste nogensinde, der er målt på Jorden i nyere tid. Og i december, så viste et omfattende studie, at indlandsisen smelter 7 gange hurtigere end i 90'erne.

Det er alarmerende meldinger. I ved det godt. Og I ved også godt, at når vi arbejder med klimaet, så er bremselængden enormt lang. Vi hører fra FN's klimapanel, at hvis vi virkelig gør en indsats nu. Virkelig lægger os i selen. Så kan vi stadig forvente havstigninger på mellem 30 og 60 centimeter inden 2100. Og det er, hvis vi virkelig gør os umage.

Så derfor. Så lad os gøre os umage. Vi skal tage det her seriøst. Vi skal være ambitiøse. Og vi skal også insistere på, at vi gør det her i fællesskab. Jeg tror, at vi – politisk – har en meget vigtig rolle i at udstikke en retning: lægge et ambitiøst niveau med de 70 procent i 2030, fuldstændig neutralitet i 2050, fordoble det beløb vi giver til øremærket forskning i grøn omstilling og insistere på, at det, vi giver penge til, skal være på tværs af sektorer.

Det er både på den korte og den lange bane, det er på tværs af faggrupper, men det er også tiltænkt chancer. For der er noget af det her, vi simpelthen ikke ved endnu, og der tror jeg, at I spiller en rigtig vigtig rolle.

Rummets to vigtige roller

For nu at zoome ind på det. Så er der to vigtige grunde til hvorfor, at det vi gør med rummet, og det vi gør med grøn omstilling, skal tænkes sammen. Det er hinandens forudsætninger, for vi kan ikke komme i mål med den grønne omstilling uden at tænke de her to verdener sammen.

Det ene, det er dokumentationen på verdens tilstand. Den dokumentation har vi brug for til at skabe bevidstheden om, at der skal gøres noget. Det er et spørgsmål om, at når vi sender copernicussatellitter ud, som vi begyndte at gøre for seks år siden, så leverer de 16 terabyte hver dag. For en statskundskaber som mig, der virkelig ikke har brugt mange timer i en ingeniørkælder, så er det 16 millioner romaner. Hver dag. Det ligger bare frit tilgængeligt for alle. Og ikke mindst jer, der faktisk forstår at behandle det. Det må da siges at være folkeoplysning.

Men der er også en anden ting. Og det er, hvad vi så gør ved det. For når vi har alle de her rapporter, når vi har tallene, når vi har data liggende foran os, og vi i fællesskab så siger: Okay, her er en bunden opgave. Hvad gør vi så? Der er I enormt vigtige.

Vi skal have rummet ned på jorden med andre ord. Jeg har lige været så heldig at få lov til at tale med Andreas om lige præcis det. Jeg tror, der er rigtig mange mennesker, som stadig ikke forstår og begriber, hvad potentialet er i det. Men hvis jeg skulle forklare det til min mormor i Odense. Så er det, viser det sig, ikke så svært.

Jeg var for eksempel forbi GOMspace i Aalborg og se deres nanosatellitter. I princippet kan de jo – alt. Det er et spørgsmål om at få fly til at flyve mere direkte. Så vi kan lukke det der sorte radarhul over Atlanten og spare brændstof. Det er et spørgsmål om, at landmanden skal sprøjte mere præcist og udnytte sin jord bedre og undgå spild. Kaptajnen på skibet kan vælge ruten med mindst modstand, fordi en copernicussatellit kan lave højdemålinger. Det sænker brændstofforbruget. Sænker udledningen. Gavner budgettet.

Så bliver ”den grønne vækst” meget konkret. Og så er rummet jo taget ned på jorden. Det budskab må I gerne hjælpe mig med at udbrede til danskerne. Og derfor er det – i det hele taget – også enormt positivt, at I er i gang med at opbygge grønne forsknings- og innovationspartnerskaber.

Jeg ser frem til jeres løsninger

Jeg håber ikke, I er i tvivl: Jeg er meget begejstret over det grønne potentiale i jeres felt. Og jeg vil gerne give jer den ydmyge opgave at blive ved med at overveje, hvordan I kan bidrage endnu mere i morgen, end I gør i dag. Og hvordan kan I bidrage på den lange bane?

For I er afgørende for, at vi kommer i mål med det her. Det handler jo om vores mulighed for at bo her i fremtiden. Og på den korte bane handler det om, at ungdomsgenerationen virkelig afkræver noget politisk handling. Jeg er bange for enten apati og fuldstændig mistet tillid til de voksne, eller også noget mere ekstremt, hvis ikke der sker noget.

Men der er en mulighed lige nu. Et åbent vindue, hvor der er skabt noget håb. En fælles front. 13 danske klimapartnerskaber hvor det samlede danske erhvervsliv melder sig ind og siger: Vi er med! Hvor universiteterne siger: Vi er med! Jeg oplever begejstring over at blive tænkt ind i så stort og vigtigt et projekt. Og der står I også rigtig centralt.

Så gør mig og jer selv den tjeneste at blive ved med at tænke: Hvordan kan vi bidrage yderligere? Sådan at vi om en årrække, når vi kigger på jordens spejlbillede, kan konstatere, at de her tiltag virker.

Vi er i hvert fald i gang. Og jeg glæder mig umådeligt meget til at se, hvad I kommer frem til.

Tak for ordet.

Kilde

www.ufm.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Politisk tale, Socialdemokratiet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/ane-halsboe-joergensens-tale-ved-rumkonferencen-2020>